

Норуот күүһэ — көмүөл күүһэ!

ЭНСИЭЛИ

○ Нам улуунун хаһыата ○

1935 сыл алтынньы 5 күнүгэр төрүттэммитэ

2005 с.
Атырдыах ыйын
4 күнэ
чэппиэр
№ 100
(9573)

Улуус баһылыгын мунньабыттан бэлиэтэһиннэр

Доруобуя харыстабылын управлениета саҥа поликлиника тутулар сиригэр турбут эргэ дьыллары көтүрөр. Улууска анаммыт саҥа специалистар кэлитэлээн эрэллэр. Эмп үлэһиттэрэ уопускаа, сорохтор үөрэххэ туттарса сылдылар. Сайынгы көмгө хирургической отделениета элбэх эмсэрэлэбит дьон кириэллэр. Кэлэр кыстыкка бэлэмнэни быһылыгын эмп тарилтэлэрин объектарыгар кыра кээмэйдээх өрөмүөннөр ыгыллылар.

БЭММ Нам улууһунаагы отделыгар үөрэх ыгыллыбыт. Бисаллаах быһыга-майыга көһүү былаана оноһуллубут. Үөрэххэ ОДьКХ, РЭС тарилтэлэрэ, ууну баһар массьыналар кэлбэтэхтэр. Тарилтэлэртэн «Ленагаз» АО, суһал көмө сулууспатын массьыналар кыттыбыттар. Ааспыт тыалларга, ардахтарга Арбын, Таастаах, Салбан, Нам сэл. электрическэй линиялара араһыбыттар. Тииттэр охтон авариялар буолбуттар. 1971-72 сыллардаах бөрөгөтүүлээх кабель улаханник эргэбит, ону сангардар сорок турар да үбүлээһинэ кыаллыбат. Нам с. былааннаах өрөмүөннүүр үлэлэр ыгыллыахтаахтар. 39 №-дээх Нам-1 Хомустаах линиятыгар кран көһүннэрү бирийдээх өрөмүөннүүр үлэлэр ыгыллыахтаахтар. Подстанцияларга предохранителлэр аны оноһуллубат буоланнар, этингээх ардахтар кутталара улаатта.

Улуус үрдүнэн үөрэнээччилэргэ аналлаах 19 лаабырга 445 оҥо сыһыанар. Ити иһигэр 6 стационарнай лаабырга 165 оҥо сылдыар. Үөрэнээччилэр оксо, оҕуруот үлэтигэр кытталлар.

Кини ВУЗ-га 22, СГУ-га-1, Алдан куоракка 4 оҥо үөрэххэ кирибиттэр. «Подросток» операция ыгытылар, «Итэһэл телефона» үлэлиир. Кэлин сылларга улуус оскуолаларыгар баһаартан сэрэхтээх буолууга болромото күүһүнэн быйыл 8 объекка харчыга көрүлүннэ.

ОДьКХ үлэһиттэрэ кэлэр кыстыкка бэлэмнэни өрөмүөн үлэлэрин ыгытталлар. Дьокуускайтан цемент, турба, электродтар тиэлибиттэр.

Нам-Хатырык икки ардынаагы магистральнай гаас турбата оноһулан бүтөн бэрэбиэркэтэ ыгытыллыбыт. Модука биридиннээн ылга уонна спорткомплекс котельнайыгар гаас турбалара тардыллар. Бу ый ортогугар дылы Модука күөх уот умайахтаах. ГРП-га электрическэй уот холбоомут. Иккис ГРП-ны оҕорууга үлэ ыгытылар. Аны кыһын Партизан, Хамаҕатта нэһиликтэригэр гаастааһын үлэлэрэ салгы ыгытылаахтара. Ааспыт нэдиэлэ 30 киһи аттестацияны аастылар. 10 киһи идэлэринэн үөрэннилэр. Тарилтэ материалы атылаһыга, налоговай инспекцияга 10-ча мөл. солк. биэрэр истээх, онон үп-харчы өттүнэн балаһыанна ыараата.

«Ленагаз» АО Хамаҕатта-Никольская икки ардыларыгар 6 км ордук усталаах иккис утах магистральнай трассаны тардан бүтүрдэ. Тарилтэ улууска модульнай котеллары монтаҕааһын үлэтин ыгытар.

Ардахтар түһүннэр, өрүс уута үрдээ 2,5 тыһ. гектардаах ходуһа, 320 гектардаах охсуу, 55 т кабиинилээх от уонна бугул ууга барда. Күнү-дьылы үөрэтээччилэр бу ый бастагы уонна иккис декадалыгар ардыларын туһунан сэрэтэллэр. Отчуттар иннилэригэр кылгас болдьоххо, үчүгэй хаачыстыбалаах сүөһү аһылыгын бэлэмниир сорок турар.

Хатын Ары нэһилигэр тутулар саҥа оскуола аны күһүнгө дылы көндөйө бүтүөхтээх. Хатырыкка ветераннарга анаммыт 16 квартиралаах дьиэ аһыгы санатыгар үлэ кириэстээх. Партизанна уонна Бөтүгнэ тутулар культурнай-спортивной киинэр балаһан ыйын ортогугар тутулан бүтөн, дьонно-сэргэ ааннарын тэлэчи аһахтаахтар. Улуус үрдүнэн 6300 кв. м иэниэх чаһынай дьиэ тутулар, ол иһигэр 15 эдэр ыал саҥа дьылларын малаһыныахтаа. Үөдэйгэ «Сахателеком» станциятын саҥа дьиэ үлэтин саҕалаата, саҥа цифровой станция турда. Улуус сэтгэ нэһилигэр 4 мөл. солк. суумалаах цифровой станциялар үлэ кириэстээхтэр.

В. СЫРОМЯТНИКОВ

Кыайы 60 сылыгар — 60 производственной туһууну

ЫТЫСТАРЫН ТОҕУЙБАТТАР

Нам сэл. олохтооҕо «Кымыс» баһынай хаһаайыстыбатын баһылыга Т.И. Николаева 60-тан тахса, ол иһигэр 30-ча ийэ сибиинньэни иитэр. Уруккута лесопункт территориятыгар хаалбыт гарааны оностон сибиинньэлэрин туруорар. Инникитин сибиинньэтин аһаһан элбэтэр инниттэн, гарааны уларьтан, кэнэтэн тутар.

Сайынгы көмгө сибиинньэлэрин Эбэ сайылыгын чугаһынаагы сайыгы фермада көрөр-истэр. Сибиинньэлэр турар титииктэрин үрүттээһин үлэтин ыгытар.

Хатын Ары нэһилигэни олохтооҕо, «Дьөбөгөй» баһынай хаһаайыстыба баһылыга З.В. Винокоров 60-ча сүөһүлээх, ол иһигэр 40-ча ынахтаах. Захар Васильевич Кыайы үбүлүүгүгэр таһаарылыбыт ынырыһа эппиэттэн, Эбэ сайылыгын бөгөрө өттүгэр, мелиорация уугун кытытыгар, суолтан чугас 100 сүөһү кириэр хотонун көндөйүн бүтүрдэ. Суол кытытыгар электротрансформатор туруорулуна. Мантан күһүн хотону сыбааһын, уоту тарды үлэлэрэ ыгытылаахтаахтар.

Бэйэ инфрм.

Улуус мунньабын быһаарыыта «НАМ УЛУУҔА» МУНИЦИПАЛЬНАЙ ТЭРИЛЛИИ ГИМНЫН ТУҔУНАН

«Нам улууһа» муниципальной тарилли депутаттарын мунньабын 2005 с. кулун тутар 2 күнүгэр 25-с сессиятын «Нам улууһун» гимнын текстин уонна мелодиятын көрдөөһүн улуустаагы конкурсуун туһунан быһаарытыгар уонна быһаарынан биэргэммит балаһыанньатыгар олобуран уонна кадрга, правовой политикага уонна общественноһы кытта сибээскэ бастайааннай хамыһыһа гимн текстэрин сүүмэрдииргэ тарийбит бөлөҕө киллэрбит этиилэрин дүүллэһэн баран, улуус мунньага быһаарар:

1. «Нам улууһа» муниципальной тарилли гимнын текстин автор Ушницкай Василий Васильевич-Сэки «Нам улууһун өрөгөй ырыата» дьон айымньытын ыһынарга.
2. Балаһыанна быһытынан конкурсе кыайылааҕа Ушницкай В. В. 15,0 (уон биэс) тыһыынча солк. бириэмийэлэргэ.
3. Дүүллэһин бириэмэтигэр кирибит этиилэри учуоттаан, авторы кытта үлэлэһэн гимн чочуллубут текстин мунньах кэлэр сессиятыгар киллэрэргэ улуус мунньабын кадрга, правовой политикага уонна общественноһы кытта сибээскэ бастайааннай хамыһыһатын соруйарга (предс. Местников Г. Г.).

Улуус мунньабын председателэ Н. Н. БАИШЕВ

«Күөх төлөнү» — бөһүөлөк, дьыэ ахсын!

ТУӨРТ НЭҔИЛИЭККЭ ГААС КИРИЭБЭ

Атырдыах ыйын 3 күнүгэр республика правительствотын председателэ Е. А. Борисов, гаас тарилтэлэрин салаааччылар, туһааннаах министрстволар үлэһиттэрэ Дьокуускай куораттан Горнай улууһун Бас Күөлүгэр, Нам Хатырыгар

Ити күн «Нам улууһа» МТ дьаһалтатын баһылыга Д. П. Корякин салаататынан «Намгазстрой» ПМК ген. директора А. А. Федоров, «Ленагаз» АО директора Р. С. Шапошников, туһааннаах тарилтэлэр эппиэттээх үлэһиттэрэ Хатырыкка түһүөхтээх правительство бөлүгүн көрсө айаннаатылар.

Кэлиэхтээх бөлөҕү кэтиир кэммитигэр Хатырыкка кварталнай котельнай сангардыллан оноһуллубутун, 2 газовой котеллар, дизельнай станция туруоруллубуттарын, оборудованиета тангылыбытын астына көрдүбүт. Ити үлэни «Технология Севера» (ген. дир. В. И. Попов) ыһыһыт. Валентин Валеев биригэдирирдээх 6 киһилээх Киргизиятан кэлбит тугааччылар котельнай дьэтин уларытан тутууну, оборудованиетын тангылыны бэс ыйын 15 күнүттэн сағалаан бу күнүгэр сүһүһүнэн бүтүрүбүт. Хоту нэһиликтэр ОДьКХ-тын начальнига Валентин Васильев быйыл сайын газовой хаһаайыстыбага эппиэттээх Жужур Соросов, кээмэйдир прибордар контролердара Петр Слепцов, газослесарь Алексей Татаринов Дьокуускай куоракка үөрэммитэрин, билигин 5 газооператордар курска үөрэнэллэрин иһитиннэрдэ. Правительство бөлүгүн кэти таарыа бөһүөлөк согуруулу-арҕа өттүгэр тутуллубут автоматической газораспределительнай станцияга сырыттыбыт. Болдьоммут бириэмэ ааспыттын кэинэ вертолет тус хотуттан көтөн иһэрэ көһүннэ. Намтаабакка Хатырык үрдүнэн эргийэ көтөн, магистральнай газопровод үрдүнэн Дьокуускай куорат диэки аһа турда. Магистральнай трассаны көрөн баран эргиллэн кэлиэ дьон көтөһүн көрдүбүт да вертолеттүт биллибэтэ. Кэлин билбиһит, быһылыбыт графигы көһүннэр Бас Күөлүгэр тутулан Хатырыкка түспэҕэ ааспыттар. Мустубут балаҕа элбэх киһи 7-8 массьынага олорон төһөнөн истэхпитинэ бириэмэ утары көрүстэ. Массьынаттан «Сахатранснефтегаз» ААО ген. директорун 1 солбууааччы М. К. Черемкин таарыста. Айаннаан иһэр массьыналар тохтоон, Черемкини кытта АГРС-ка барыстыбыт. Максим Константинович хоту нэһиликтэри, Искраны гаастааһына туох үлэ ыгытыларын, өссө ханнык үлэлэр барыахтаахтарын туастарынан кэпсэттэ. Хатырыкка тийэн саҥа тутуллубут газовиктар олоһор «Ленагаз» АО дьэтин, гараһы көрдүбүт.

«Якутгазстрой» ХЭТ (ген. дир. П. В. Иванов), А. Н. Саввинов прорабтаах, Иннокентий Бочония биригэдирирдээх 20-чэ киһилээх биригэдэтэ быйыл кыһын тохсунуу ыйыттан Модут-Хатырык-Маймага учаастактарыгар гаас турбаларын тардыбыт. Ол курдук Хатырыкка 1 ГРП оноһуллубут, 7 км усталаах гаас турбата тардыллыбыт. Хатырык-Маймага икки ардыларынаагы 6,2 км усталаах үрдүк баттаһыныаах магистральнай газопровод оноһуллубут. Маймага иһигэр 3,5 километрдаах гаас турбата ууруллубут. Аны Маймага ГРП туруорулуохтаах. 2005 с. бэлиэтэммит былаан толоруллубут. Бэс ыйыттан сағалаан Хатырыкка 6 киһилээх биригэдэ уулуссаларга 6,5 км усталаах турбаны тардыбыт. Ити үлэлэр 2006 с. былаан суотугар оноһулуунулар. Биригэдэ сорох дьонно Мэңэ-Хангалас Хаптаҕайыгар, Үөдэй нэһилигэр гаһыны киллэрэллэр. Быйыл Модука, Хатырыкка, Маймага, Искрага айыһа күөх төлөнө умайыаҕа.

В. ВАСИЛЬЕВ

КҮН-ДЬЫЛ ТУРУТА

Чэппиэр, атырдыах ыйын 4 күнө. Бу күн быстах ардахтаах. Салгын баттаһына 752 мм, температура +12-+15, салгын сиңгэ 70%, хотугулуу-арҕааттан 2-3 м/сек. тыалырыа.

Бэтинисэ, атырдыах ыйын 5 күнө. Бу күн сөҕүү күүтүллүбэт, салгын баттаһына 749 мм, температура +8-+18, салгын сиңгэ 68%, хотугулуу-арҕааттан 2 м/сек. тыалырыа.

Субуота, атырдыах ыйын 6 күнө. Бу күн сөҕүү күүтүллүбэт, былытгаах, салгын баттаһына 746 мм, температура +18-+19, салгын сиңгэ 72%, арҕааттан 1-3 м/сек. тыалырыа.

Расписание погоды итш. tp5.ru

Ыал-ыччатынан ЫЧЧАТ ДЬИЭЛЭНЭРИН ҮӨРЭ КҮҮТЭР

«Жилище» федеральной программа көмөтүнөн 2004 с. бэттэх республика 22 улуунугар 148 эдэр ыал сага дьизэллэнэ. Билигин туругунан бу программалар таһаарылаахтык үлэни тураллар. Ол курдук соторутаарыта Мэнэ-Хангалас улуунун Майа сэлээннэтигэр 10 сага дьизэни үлэҕэ киллэрбиттэрэ. Оттон биһиэхэ, Намга эмиз бу программа

ининэн урукку КСМК сиригэр 12 уһаайбага дьизэлэр тутулла тураллар. Билигин туругунан 7 дьизэ көндөйө таарыста, эдэр ыаллар дьизэлэрин бэйэлэрэ тутталлар.

Улуустаагы ыччат управлениетын салайааччы Вадим Кутуков иһитиннэрбитинэн, дьизэлэр сыаналара 365 тыһ. солк. тэҥнэхэр, онтон 120 тыһ. солк. федеральной бюджеттан субсидия быһыытынан кэлэр, 165 тыһ. солк. республика бюджеттэн 5 сылга бырыһыана суох табаарынай кредитинэн бэриллэр, онтон хаалбытын эдэр ыал бэйэтэ уйунар. Программа ис хоһоонугар эдэр ыаллар 30 саастарын туола илик, 2003 с. төрдүс кварталыгар оҕоломмут, хамнастара кредиттэрин төлүүлэригэр эһиэттир суума буолуохтаах. Дьизэлэр быйылыгы сылы аһарбака үлэҕэ киириэхтээхтэр.

2005 с. субсидияга аастыт сыл төрдүс кварталыттан оҕоломмут, 30-н туола илик эдэр ыаллар хабыллыахтара. Быйылыгы сага ыччат министерствота 15 кварталы көрбүт. Маньаха Нам селотун дьаһалтата (баһылык Т.А. Кондратьева) өтүтүтэн иккис ыччат квартала тутуутугар, бу 15 эдэр ыалга «Север-1», «Север-2» микрооройуоннарга сир биэригин туһунан сөбүлөһү түһэриллибит. Онон эдэр ыаллар дьизэллэнэрин үөрэ күүтэллэр, далэҕэ этиэхтэрэ дуо, бас билэр дьизэлэни дьолго тэҥнээх дьиз.

Л. УВАРОВСКАЯ
Хаартыскаҕы : КСМК урукку сиригэр
молодежной квартал тутуулар

Умнуллубат түгэннэр ӨЛБӨТ-СҮППЭТ ХАЙЫҤАР

... Кыайыы урдук өрөөһө
Хайыһара иһиллэр.
Ылдыаа сыыдам хайыһара
Үйэлэри үгүөрдүүр...
(Ю. Потапов-Саргын
«Чабылган Хайыһара» хоһоонуттан)

От ыйын 29 күнүгэр улуус историятыгар умнуллубат түгэн буолан ааста. Ол курдук И.Д. Винокуров - Чабылган аатынан литературнай музей иннигэр «Хайыһар» ырыаҕа (авт. И.Д. Винокуров-Чабылган) аналлаах өйдөбүннүк бэлэ аһылына. Манна поэт уола Артур Ильич Винокуров, балта, СГУ преподавателэ, Россия суруйааччыларынын соһун чилиэнэ, тылбаасчыт Л.М. Сабарайкина, улуус журналистара, «Отуу уота» литературнай түмсүү чилиэттэрэ, поэт Н.М. Рыкунов кэргэнэ Евдокия Рыкунова, улуустаагы ветераннар сэбиэттэрин председателэ М.В. Петрова, музей үлэһиттэрэ кыттыны ыллылар. Үөрүүлэх түгэни музей директора И.З. Кривошапкин киириги тыһынан аста. Өйдөбүннүк бэлэни поэт уола Артур Ильич уонна Матрена Васильевна Петрова арыйдылар. Сэри сылларыгар «Катюша» ырыаны кытта тэҥнэ ылламмыт, «саха дьолугар айыллыбыт» ырыага өйдөбүннүк туруута Дьөгүөр Түбэ идеятынан, скульптор Николай Офоньёоров оһоһуутунан, «Кыайыы» ГУ фонда, улуустаагы ветераннар сэбиэттэрин үбүлээһининэн олоххо киирдэ.

Бу ырыа сэри бириэмэтигэр, саха буойуттарыгар кыайылыга эрэл кыһын сахпыта, күүстэригэр күүс эппитэ саарбага суох. Ону өйдөбүннүк сирэйигэр суруллубут тыллар бизгэртэллэр. Мустубут дьон бу бэлэи оригинальнай быһыытын-таһаатын, өйдөнүмтүөтүн сөрө-махтайа бэлиттээтилэр.

Мустуу иккис түһүмэҕэр «Энциэли» хаһыат Улуу Кыайыы 60 сылыгар анаан ыһпыт конкурсугар кыайылыахтары бэлиттээһин буолла. Эрдэ иһитиннэрбиһит курдук конкурс кыайылыаҕа, сэри кыттылыаҕа Н.С. Гаврильев бэйэтинэн кэлэн диплому, бириһи тутта. Хатырыктан оҕорлоҕо кыайылыаҕа тахсыбыт Виолетта Куличкина эбэтинэн, биһиги актыбынай корреспондентим А.С. Куличкина ыһын кэлбитэ хаһыат доһотторун династиялара баар буолуогар эрэл үөскэтэр.

Улуус журналистара мустууларын биһир түөтүтүнэн бэйэлэрин салайааччыларынын талыы былааннамыта, балаһынага кемүлүк тула санаа атастаһытын, ол кэннэ куоластаһын түмүгэр олохтоох журналистара Г.К. Эверстов салайар дьыллаланна. Киниэхэ солбуйааччынан В. Рыкунова талылына. Ол кэнниттэн «Отуу уота» литературнай түмсүү былааньан улуус өрөгөй ырыатын — гимн — тыһын-өһүн дьүүллэһин, кэпсэти сардаланна. Гимн текстин аһааччы Василий Ушницкай тыл үөрэхтээх учуонай П.А. Слепцова көрдөрөн номнуо сыаналаһытын быһыытынан улахан мөккүөр тахсыбата, арай төрүт тыллартан аккаастамматтар сүбэлэтилэр.
Л. УВАРОВСКАЯ

К и м д а , т у о х д а у м н у л л у б а т

ТӨРӨӨБҮТ ДОЙДУТУН БУОРУН ИЛТЭРБИН...

Аччыгы абаҕам, үөрэмиппинэн убайым диир киһим Жирков Макар Иннокентьевич (Ефимович) сэри иннинэ биригэдьиригэр өйдүүбүн. Минин батыһыннаран колхоз отуутугар бурдук үлэһиттэригэр илдьэ сылдьар. Бирдэ тийбиһитигэр «биригэдьирибит куруускатын илдьэ сылдьар» диир минин хаадылаабыттарыгар: «Кэбинин, оҕоһо хос аат инэн хаалыа», - диир сэмэлээбитэ. Онтон ыһа итинник ааттаабат буолбуттара.

Абаҕам кэргэнэ Илинэтинэн аһыах сыл олорон хаалбыттара. Марат диир кыра уол орлоохторо ыалдьан өлбүтэ. Дойдуга сэри буолан дьону-сэргэни холорук курдук ыттыбыта. Убайым 1942 сыл бэс ыйын 26 күнүгэр армияга барбыта. Нам ортогугар оскуола билигин умайыт дьизэтин олбуоругар армияга барааччылары муспуттара. Олбуор таһыгар атаарааччылар тогуоруспуттара. Ити оскуолаттан Граф Биэрэгэр сатыы барыттара. Убайым Макар отделение командира дьиз ааттанан, уонча киһини хамаандалаан илдьэ барбыта. Онон биһигини кытта олох да көрсүбүккэ көриэтэ барсыбыта.

Борохуокка киирэллэрин сағана дьонун кытта бырастылласпыта, Илинэтин сыллаан ылаахтаабыта. Илинэте олох нукаай буолбут курдуга, ытаан сэннэтэ эстибитэ. Минин сыллаары гыммыта да, мин тэйиччи этим, ыксаан борохуотугар сүүрбүтэ. Таптыр, атаахтатар быраатын кууспатаар төһө эрэ хомойо санаабыта буолла. Мин акаары утары сүүрэр санаата суох тойон эбит этим. Билигин кэлэн кэмсинэбин. Өлөрүн билэн эбитэ дуу, Илинэте ити күн үргүлдьү ытыгы сылдыбыта.

Сэринтэн биһир-икки сурук кэлбит курдук истибитим, баар

буоллахтарына кыһыгар Марусяга буолуохтара да баар дьиз этээхтээбэт этэ.

1943 с. от ыйын 23 күнүгэр Тольчинскэй оройуон Савинково дэриэбинэтигэр 269 стрелковай дивизия 1018 полка рядовой Жирков Макар Иннокентьевич сураҕа суох сүттэ дьиз биһирин кэлбитэ.

1953 с. кыһын Дьокуускайдаагы архыыпка убайбын көрдөтөр сайыбыланыһаны суруйан баран ыһаагы гыммынар, оскуола комсомольскай тарилтэтин секретара, аҕаһым Ильин Петр ааран баран, хайыта тыһыпта. «Сэрэниэххин, доһор, сураҕа суох сүппүт киһини көрдөтөрүн кутталдаах эбээт. Арай... Кэбис, баайсыахтарын сөп. Хойут тохтуу түһэн баран ирдэхээр», - дьизэбитэ, онон тохтообутум.

Кэлин балтым Жиркова Мария Макаровна, Хрущев «отгепель» дьиз ааттанар сымнаһыар политикатыгар сөп түбэһиннэрэн араас кистэһэн докумуоннары көрдөрөр, уһултарар буолбут кэмнэригэр, аҕатын туһунан докумуоннары буларбыт этэ. Ол докумуоннары очерк онорон 1992 с. олунньу 4 күнүгэр «Ленин суола» хаһыакка В. Касьянов баччээтэтэн сийилии быһааран биэрбитэ.

Убайым Макар Иннокентьевич Дьокуускайга байыаннай оскуолага үөрэммитэ, Аммага үрүнэриутары сэриилээспитэ, бэл Соловкига хаайылыга сыһыта, сыылкара үүрүлүбүтэ, оно сылдьан (В. Винокуров-Халадаай ахтарынан) «норуот өстөөгүнүн» дьиз үстэ өйүн сүтэриэр дьиз кырбаагыттарын үрдүнэн тыһынаах хаалан иһээхтээбит. Хойут сэри иннинэ 1937 с. эргиллэн кэлэн колхозка биригэдьиригэрбитэ. Урукку олоғун туһунан олох ахтыбат этэ. Арааһа «кэпсээмэ»

дьиз боболлоро буолдо. Вуруйа суоҕа дакаастанан турар.

1990 с. ыам ыйын 31 күнүгэр «Ленин суола» Партизантан Е. Стручков ыстатыйатыгар М. И. Жирков сураҕа суох сүппүтүнэн суруллубут. 1968 с. «Ленин суола» хаһыакка П. Сивцев Григорий Егорович Семенов туһунан суруйуутугар 1942 с. алтынньыта Калининградскай фронтка кыргыһыта кинини кытта Үөдэй оскуолатын учуутала И. И. Свинобоев, М. Горькай аатынан колхоз председателэ Н. Сокольников уонна отделение командира, Дьокуускайдаагы байыаннай оскуоланы бүтэрбит Хамадатта кинитэ Жирков Иннокентий буолан сылдырыттарынын кэпсээбит эбит. Ити кыргыһыта үс табаарыһа өлбүттэр, бэйэтэ ыараханнык бааһырбыт. Иннокентий Жирков 1942 с. бэс ыйын 10 күнүгэр сэригэ барбыта. Кини национальнай баһыаннай оскуолага үөрэммитэ дьиз этилэр. Макар Иннокентьевич үөрэммит. Ити актыыкки киһини хабар курдук да, сэриилээспитэ биһир эрэ сыла аастыт киһи ахтыта чуолкай буолуо.

Макар Иннокентьевич 1943 с. от ыйын 23 күнүгэр Орловскай уобалас Тольчинскэй оройуон Савинково дэриэбинэтигэр көмүлүннэ дьиз 1996 с. «Мэнэ таас» кинигэҕэ 34-с страницата үөһэттэн төрдүс киһинэн сурулла сылдьар. Табыллара буоллар убайым көмүс уңуодун буоругар төрөөбүт дойдутун буорун илдьэн уурбут киһи баар ини. Оччоҕо убайым Макар Иннокентьевич, балтым Мария Макаровна иннилэригэр ытык изспин төлөөбүт курдук сананам этэ.

Макар ЖИРКОВ

УМУЛЛУБАТ, КЭРЭ ӨЙДӨБҮЛҮМ

Биһиги эһэбитин Соловьев Филипп Степановичи ханан да көрбөтөхпүт... Сэригэ барыан иннинэ түспүт хаартыска баар. Элбэх эр дьон ортолоругар сырдык харахтаах, көнө муруннаах, чараас уостаах нуучча хааннаах эдэрчи киһи биһигини одуулуур. Оттон эбэбит Соловьева Татьяна Сергеевна биһигини барыбытын оҕолообута, баар-суох таптааһа килибит этэ. Кини кэпсээнигэр өйдөнө хаалбыппын суруйуохпун баһарабын.

Таастаахха «Тельман» колхозка үлэлээн-хамсаан олоһуоттук. Эһэбит Филипп урдук уңуохтаах, бэйэтин сүрдээһин кыанар киһи үһү. Сайын Дьокуускай куоракка киирэн иһин-атах оонньуутугар күрэхтэһэн кэһиллээх кэлэрэ үһү. Сэригэ 1942 с. сайын ыһырыллыбыт. Армияга барааччылар ол сағана нолуок төлүүлэр эбит. Нолуогун төлөөрү саатын атыһылаабыт дьиз кэпсээбитин олус соһуйбутум. Эбэм үс өрлөөх хаалбыт. Биһиги ийэбит Анастасия Филипповна оччолорго 3 эрэ саастааҕа.

Сэри сылларыгар сут турбутун историяттан бары билэбит. Оттон эбэбит кэпсээһэ өссө ыһырык курдук. Офоньордоох эмээхсин таһынаагы дьизэ көрүүтэ-хараһыта суох сытан өлөөхтөөбүттэр. Эбэм сарсыа рда үлэҕэ барарыгар күөлтөн чааньыкка уу баһан бизгэрэ үһү. Кэһэ кэлэн көрдөһүнэ чааньык кураанах. Оннук сытан өлбүттэр. Эбэм булар аһын сыһыһа оҕорлоругар бизгэрэ буолан, бэйэтэ илдьэ сыһыт. Уһуктан кэллэһинэ сыһыта сыһаарын уута сүүрэн илиһэн хаалара үһү.

Армияттан кэргэниттэн 2-3 сурук туппук да, кыайан эппиэттээбэтэх. Сэгэрэ бүтэһик суругар: «Аата дойдубар биһир «А» буукубаны билэр киһи хаалбатах», - дьиз мунгатыбыт. Эһэбит Филипп Степанович 1943 с. ахсынньыга Запорожскай уобалас Днепронка дэриэбинэтигэр героиду өлбүтүн туһунан биллэри кэлбит. Ол кэнниттэн улахан баһыи посылка туппуктар. Онон хара сукуна сон ыһыһыттарын аччатан хас да таһас онорон абырамыттара үһү.

Эбэм Татьяна Сергеевна соғотох сэри сылларын туораан колхозка үчүгэй үлэтин иһин 1947 с. Сталин мэтээлинэн нағарадаламмыта. Ол сағана тыһа олорон мэтээл суолтатын өйдөөбөтүгэр: «Бу кэриэтэ чизпэр чэй бизгэрттэрэ буоллар...» Ас-таһас суоҕа бэрт буоллаҕа.

Кыайыы 45 сылыгар 1990 с. таайыт Соловьев Юрий Филиппович 1 Хомуस्ताах сельсоветин председателэ Н. Х. Гороховы кытта үһүө буолан аҕата кемүллэ сытар сиригэр Запорожьега бара сылдырыттарга. Аҕатын Соловьев Филипп Степанович аата обелиска суруллан турарын илэ харарынан көрбүтэ, төрөөбүт буорун илдьэн куһуута. Бу киһи тыһынан сатаан эппэт, умнуллубат түгэн.

А. Д. ЕВСЕВА
Апааны - Хамадатта

ИҢИРЭХ ТЫЛЛАР

Күндү өлөрбүтүн Туйаараны, Коляны сүбүзүгүн холбоон, сүрэхит нарын изийтин сырдык суусе онгостон, эдэр сааскыт тапталын кэрэһелир кэрэ күнүтүнүн, ыал буолар дьоллоох чааскытын ис сурактан эрдэлибит уонна эниги тапталгыт хаһан да уостубатын, олоххут уйгулаах-кэскиллээх буоллун, кэнчээри ыччаттардаах, сырдык ыраалаах, уһун үйэлээх дьоллоох ыал буоллун дээн алгыбыт.

Ийэбит, арабыт, бырааттарыс уонна Дьяконовтар, Гороховтар, М. М., П. И. Охлопковтар

Нам сэл.

БИЛЭРИИЛЭР РЕКЛАМА

В магазине «Байылыат» новое поступление: грабли конные, рубероид, ДВП, стекло оконное, шифер 6-валковый, холодильники, морозильники, эл. плиты, телевизоры, стиральные машины, газовые плиты, центрифуги, шлифовальные машины, станки деревообрабатывающие, пилы отрезные, пилы циркулярные, пилы лобиковые, станки точильные, краски, плиты печные.

Мы ждем вас по адресу: с. Намцы, ул. Советская, 15. Обращаться по тел.: 42-7-65

Продаю 3-хкомнатную квартиру. Обр. по тел. 42-5-11, 734-808.

Продаются трубные радиаторы системы отопления цена договорная Тел. 25-072

Продаю а/м «ВАЗ-2107» белого цвета, 1996 г.в., в хорошем состоянии, 60 тыс. руб. Тел 42-960.

- Атылыбын: 1) саҕа «Ока» массьына - 105 тыһ. солк.;
 2) 1989 с. УАЗ грузо-пассажирский - 40 тыһ. солк.;
 3) 1995 с. «Жигули» массьына - 65 тыһ. солк.;
 4) 1989 с. трактор МТЗ-82 - 120 тыһ. солк.;
 5) УАЗ автоприцеба - 15 тыһ.

6) центрга баар квартира - 500 тыһ. солк.

Посредник тел. 42-5-17

Продается 2-хкомнатная квартира: центр, авт. газ, душ, теплица (район ветстанции).

Тел. 42-7-45

Продается частный дом на участке Дадар с. Намцы: газ, теплый гараж, надворные постройки, огород, летний водопровод, телефон. Оплата по договоренности.

Обр. по тел. 42-0-40

Считать недействительными: утеранный паспорт сер. 9801 № 236511, выд. 06.12.2001 г. ОВД Намского улуса на имя Афанасьева Аркадия Алексеевича;

утеранный военный билет №42554823, выданный 29.11.96 г. Якутским ТВК на имя Ушакова Дмитрия Владимировича.

01 предупреждает КАК УБЕРЕЧЬ ЖИЛОЙ ДОМ ОТ ОГНЯ?

С начала этого года в Намском улусе произошло 17 пожаров. 76% от всех зарегистрированных пожаров произошло в жилом секторе. Год от года количество пожаров в жилом секторе возрастает, так в 2004 г. приходилось 68% от общего

количества пожаров, в 2003 г. - 63%. В основном, все возгорания происходят по халатности жильцов. Горят дома, горят бани, гаражи и другие надворные постройки. По данным статистики, основной причиной пожаров в гаражах, банях является нарушение правил безопасности при устройстве печей. А в жилых домах - короткое замыкание ветхих электропроводок и неосторожное обращение с огнем, что подчеркивает незнание населением элементарных правил пожарной безопасности.

Отсутствие у населения элементарных знаний и навыков пожаробезопасного поведения также не способствует снижению количества пожаров. Наоборот — крайне низкая пожарная культура наших сограждан приводит к тому, что значительная часть пожаров начинается в самых обычных, повседневных ситуациях.

Когда беда приходит в чужой дом — сочувствуешь, сопереживаешь, но думаешь, что уж с тобой-то этого никогда не случится. Граждане постоянно пренебрегают элементарными правилами пожарной безопасности, тем самым ставят под угрозу свою жизнь и жизнь близких людей. А правила эти просты:

- уходя из дома, выключать электробытовые приборы;
- не оставлять без присмотра топящуюся печь;
- не разрешать детям играть со спичками и огнем;
- и уж, конечно, расстаться с опасной привычкой курить в постели.

Пожар. Только тот, кто пережил его, может по-настоящему постичь весь злодейский смысл этого слова. Каждый уверен, что его лично это не коснется, уверен до тех пор, пока не становится погорельцем. И вот тогда от всей души желает другим: «Не дай вам бог пережить пожар, не дай вам бог увидеть сгоревшую квартиру или дом, не дай вам бог потерять близких.»

Инспекция ГПН Намского района

ВНИМАНИЕ: РОЗЫСК!

Разыскивается Елшин Вячеслав Владимирович, 1973 г.р., который 23 мая 2005 г. уехал на рыбалку на 41 км Вилейского тракта и пропал без вести. В последний раз его видели 26 мая на 45 км. Возможна потеря памяти. Лиц, знающих что-либо о нем или его местонахождении, просьба позвонить в г. Якутск по тел.: 736008, 45-48-10, 22-52-07, 42-01-51. Может находиться в Намском улусе в районе р. Кенкеме (Тастах, Салбанцы и др.). Избегает встреч с людьми.

Тел. в г. Якутске (дополнит.): 89142203675, 36-59-73, 36-59-28, 36-85-60, «02»
 Намцат.

МАХТАНАБЫТ

Нам олохтоохторугар Ольга Николаевна уонна Андрей Васильевич Петровтарга Фрунзе оскуола-садын библиотекатын фондатыгар кинигэнэн көмөлөспүттэригэр олохтоох дьаһалта уонна оскуола-сад коллективин аатыттан махтаалытын тиэрдэбит. Эниги көмөбүт өбү ииттигэр сүҥкэн оруоллаах. Манньк үтүө санаабыт уостубатыгар, дьон-сэргэ махтаалын куруутун ыла туруоххутун баҕарабыт.

Олохтоох дьаһалта уонна оскуола-сад коллектива

Тапталаах өбүтү, убайбыт, бырааппыт, аймакпыт Винокуров Гаврил Иванович, Нам улуһун чулуу ыччата, эдэр заһыгар эдэр олохтон туораабыт ыарахан түгэнигэр күүс-көмө буолбут Нам улуһун дьаһалтатыгар, республика тыа хаһаайыстыбатын министерствотун аппаратыгар, Нам улуһун ветераннарын сөбүөтүгэр, поликлиника ветераннарыгар Нам улуһун «Иэйи» кулуубун чилиэннэригэр, улуустаабы киин балыһа администрациятыгар, профкомугар, В. В. Вочкареваҕа, М. Г. Макароваҕа, Е. А. Шестаковаҕа, поликлиника үлэһиттэригэр, таас балыһа повардарыгар кирири, үлээннэхтэрбитигэр Антонина Иннокентьевнаҕа, Анна Семеновнаҕа, Наташаҕа, Ленаҕа, улуустаабы спорт. совет председателигэр Семен Прокопьевич Ядрихускайга, ыкса ыалларбытыгар, чугас доготорбугутгар: Анна Николаевна, Петр Петрович Трапезниковтарга, Клавдия, Иннокентий Винокуровтарга, Анна Степановна Федороваҕа, Мария Москвитинаҕа, Агафья Денисовна Дорофееваҕа, Анна Ивановна Колпашниковаҕа, Татьяна Спиридоновна Христофороваҕа, Анна Васильевна Поповаҕа, истин чугас табаарыстарыгар, үөрөспүт оҕолоругар, ыраах-чугас аймактарыгар барҕа махтаалытын тиэрдэбит. Бары доруобай буоллун, эһиэхэ дьол-сорту эрэ тосхойдун!

Ийэтэ, араты, эдьиийэ, балта, кыһа, кэргэнэ, күтүөттэрэ, чугас аймактара

КЭРИЭСТЭБИЛ

факультетыгар туттарсан үөрэххэ ыыллалар. Ол эрэри оччотообу комсомол «оскуола-производствотуордук үөрэх» диэн этитинэн, биригэ үөрэммит оболорун сайыһан комсомольскай путежканан болгон нэһилиэгэр Субуруускай аатынан совхозка ыанньыксытын үлэлиир барар. 2 сыл үлэлээн баран үрдүк үөрэххэ кыыс оҕо сэдэхтик талар инженер-строитель идэттигэр үөрэнэр.

Хайыахпыт баарай, ылар ыллабы. Кэргэним, ийэбит, саҕаспыт, быдан дьылларга бырастыы. Өрүү өйдүүсаны сылдыахпыт.

тугу бабар сатырынан сөхтөрбүтэ. Күлэн-үөрэн миһилип кэрэ да этэ. Истанһынэн, оҕомуотчут баһыгар, дьытэ өрүү ыраас, орун оннугар. Кэргэнигэр наһаа бэринилээх, үлэтэ бүттэр эрэ «куутхатарэ буолуо» диэн дьытитигэр тизтэйэрэ. Биһиги дьыт кэргэннэ үс оҕону бэлэттэбитэ. Улахана Айта-ыал сирбэт кэрэ кийитэ. Александр уонна Иван диэн Шадриннар лабалара-силитэрэ буолар уолаттар. Екатерина Иннокентьевна холбурунан Айта эмиз наһаа үлэһит, ыраас, түргэн туттуулаах кийи. Таастааха үөрэнэ сылдьан дьонугар сэлээннээбэккэ үөрэбиттэн кэлээт, күн айы саҕа тутулубут дьыт истигэнтин ыһабыт курдук сугин инчэбэй тирээкэнэн сууиан-ылбатын кэбигэрэ, чэй өрөн, күөс күөстээн дьоннорун көрсөрө. Уоллара Саша дьыт тас үлэтин солбуллубат үлэһитэ. Кыралара Вая үөрэнэр, дьыт иһигэр көмөбө түргэн илин-атах.

Эрэллээх кэргэн, Эйэбэс доҕор, Катя, эн этин, Күннээх ийэ, Көмүс илии, Ийэ, эн этин, Көтүүй дуу ырайгар, Көмүс унабар, Күндү киһибит, Быдан дьылларга бырастыы.

Кэргэнэ, оболоро, сиэннэрэ уонна чугас аймактара

Кимида аһыммат өлөр өлүү биһиги күндү киһибитин, кэргэммин, ийэбитин, саҕаспыттын илдьэ барбыта атырдык ыйын 4 күнүгэр 40 хонуга туолар. Катя, ийэ» диэн кэрэтик ааттанар күндү киһибит аны суох. Туманырбыт харахыт уутун кыатанан кини ол дойдуга этэнгэ сүлдьүбүтүн туһугар оускутуна саныыбыт.

Биһиги Катябыт 1975 с. кийит буолаат үлэһитинэн, аламабайынан,

Редактор В.Г. Касьянов
 ОТДЕЛЛАР: информация, сурук, төрүт культура — 41496; ;
 бухгалтерия — 41332;
 факс — 41332;
 иллюстрация уонна реклама (секретариат), редакционной издательской система — 41141

Төрүтүн таһаараччылар: СР Правительствота, «Нам улуһун «Энсиэли» хаһыат редакцията» государаатнай учреждение. Маассабай информация средствотарын туһунан РФ сокуонунан туһунууну хонтуруулдуру уонна регистрациялыыр РФ бачээкэ Госкомитетин СР региональной управлениетыгар 2003 с. бэс ыйын 20 күнүгэр регистрациятамыт номера — ПИ №19-0428.

Сурукка ааккытын-суоллугун, үлэтигин, дьыарит аадырыһын чочуу ыйыт. Редакцияга киирибит суруктар төһөрүллүбөттөр. Автор этэрэ хаһыат санаатынмын мэлдьи биэр буолбат.

«ЭНСИЭЛИ» - Нам улуһун хаһыата.
 678380, Саха Республиката, Нам с., Заложной ул. 4.
 E-mail: editor@namtsy.sakha.ru

«Энсиэли» хаһыат редакционнай-издательской ситимигэр талдьыттыа уонна таһыттыа. Хаһыат Дьокуускайга «Сахаполиграфидат» НИПК бачээтээнэ, Орджоникиде ул. 38. Формата А3. Кэммэйэ: 1,0 бачээт. линия. Көпүл сыаната аһыланар. Индекс — 54589. Тираһа — 1800. Бачээкэ илии баттаныа — 12:00 ч. 03.08.2005. Сакааһын №-рэ — 100.